

PATVIRTINTA

Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos
tyrimo centro generalinio direktoriaus
2015 m. spalio mėn. 5 d. įsakymu Nr. 1V-142

**NACIONALINIO MOKINIŲ KONKURSO
„LIETUVOS KOVŲ UŽ LAISVĘ IR NETEKČIŲ ISTORIJA“
NUOSTATAI
2015–2016 m.**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Nacionalinio mokinių konkurso „Lietuvos kovų už laisvę ir netekčių istorija“ (toliau – konkursas) nuostatai reglamentuoja konkurso organizavimo, apdovanojimų ir veiklos tęstinumo tvarką.
2. Konkurso organizatoriai: Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras (toliau – LGGRTC), Švietimo ir mokslo ministerija (toliau – ŠMM).
3. Konkurso **tikslas** – skatinti jaunimą domėtis Lietuvos istorija, ugdyti pilietiškumą, puoselėti tautinius jausmus ir istorinę atmintį, skatinti kūrybiškai pažvelgti į istorinius įvykius, formuoti ir perteikti savitą jų vertinimą. Taip pat siekiama, kad tirdami Lietuvos istoriją darbų autoriai ją „atrastų“ per konkrečių asmenų (tam tikrų istorinių įvykių liudininkų) likimus ir istorijas.

II. KONKURSO ORGANIZAVIMAS

4. Konkurso dalyviai gali būti Lietuvos ir lietuviškų mokyklų užsienyje **5–12 klasių** mokiniai. Konkursui mokinį gali ruošti mokytojas (ne daugiau kaip 2 mokytojai), arba mokinys konkurse gali dalyvauti savarankiškai.
5. Konkurso sąlygas atitinkantys darbai, kartu su konkurso **dalyvių anketomis**, siunčiami vertinimo komisijai adresu LGGRTC, Didžioji g. 17/1, 01128 Vilnius, arba el.paštu konkursas@genocid.lt iki **2016 m. vasario 16 d.**
 - 5.1 Lietuviškų mokyklų **užsienyje** mokiniai visus darbus (rašinius, piešinius, dainas, filmus, pateiktis) ir užpildytas konkurso dalyvio anketas gali siųsti elektroniniu formatu el. paštu konkursas@genocid.lt (skenuoti darbai, internetinės nuorodos ar kt.).
6. Mokinių darbai be dalyvio anketos **nevertinami**. Dalyvio anketoje būtina pateikti kontaktinę informaciją, kad būtų galima susisiekti su konkurso dalyviu dėl stovyklų, kelionių ar kitų renginių, susijusių su apdovanojimais, paskatinimu ir konkurso darbų sklaida. Jei darbas atliktas kelių mokinių, dalyvio anketą kiekvienas iš jų užpildo atskirai.
7. Mokinių darbai turi atitikti istorinį laikotarpį: 1940–1991 m. Darbai gali būti analitiniai, kūrybiniai ir paremti istoriniais faktais (grįsti vieno ar daugiau istorinių įvykių liudininkų pasakojimais, kitais istoriniais šaltiniais). Siekiama, kad mokinys pats vertintų istorinius įvykius ir pateiktų savo nuomonę, įvykių interpretaciją. Darbuose pateikiami autentiški likimai, konkretūs faktai, datos ir vietovės turi būti pagrįstos pateikiant istorijos liudininkų pavardes.
8. Siūlomos konkurso darbų temos:
 - 8.1. Lietuva sovietų (1940–1941 ir 1944–1990 m.) ir nacių (1941–1944m.) okupacijų metais. Netektys, pasipriešinimas, žmonių likimas, gyvenimo sąlygos.
 - 8.2. Žmogaus likimas Antrojo pasaulinio karo metais: išgyvenimas, holokaustas.
 - 8.3. Partizaninis karas: karo veiksmai, ginkluotė, išgyvenimas miške, bunkeriai, likimai.
 - 8.4. Žmogaus būtis lageriuose ir tremtyje.
 - 8.5. Vaikai tremtyje: žaislai, žaidimai, likimai.
 - 8.6. Asmens laisvės ir draudimai Sovietų Sąjungoje.
 - 8.7. Neginkluotas jaunimo pasipriešinimas 1940–1990 m.
 - 8.8. Sąjūdis: asmenybės, politiniai siekiai, reikšmė.

8.8. 1990 m. kovo 11-oji – Lietuvos nepriklausomybės atkūrimas.

8.9. Sausio 13-oji.

8.10. Žuvusiųjų už Lietuvos laisvę atminimo išsaugojimas.

9. Darbai gali būti atliekami įvairia technika, naudojamos įvairios medžiagos, istorinių nuotraukų ar dokumentų kopijos, mokiniai gali pasirinkti įvairias tekstines, vaizdines ir kt. temos atskleidimo formas: rašinį, piešinį, dainą, filmą, virtualų istorinės temos pristatymą, instaliaciją, maketą, įvairius rankdarbius, fotografijas ir kt.

10. Konkursui turi būti pateikiami ir bus vertinami tik **piešinių originalai (išskyrus 5.1. punkte nurodytą atvejį)**. Konkursui siunčiami A3, A4 formato darbai. Piešiniai turi būti kuriami **individualiai**, ne grupėmis. Pastelėmis pieštus darbus rekomenduojama fiksuoti, kad pastelė nenubyrėtų. **Piešinius ir rankdarbius konkursui gali siųsti 5–12 klasių mokiniai.**

11. Konkursui teikiamos originalios, savos kūrybos **dainos** ar dainuojamosios poezijos kūriniai. Taip pat konkursui galima pateikti lietuvių autorių arba liaudies dainų aranžuotes. Jeigu daina sukurta remiantis istoriniais įvykiais, prie jos pateikiamas įvykio aprašymas. Dainos gali būti atliekamos solisto, vokalinio ansamblio (iki 6 asmenų), įvairiais stiliais, su akompanimentu ar be jo. Atliekant kūrinį gali dalyvauti mokytojas. Konkurso dalyvio anketas turi užpildyti **kiekvienas** dainuojantis, ar grojantis mokinys. Dalyviai turi pateikti MP3 formato garso įrašus ir atskirai **dainų tekstus** bei istorinio įvykio aprašus (galima siųsti el. paštu konkursas@genocid.lt). Apdovanojimo renginyje dainos turi būti atliekamos gyvai, muzikinis pritarimas gali būti įrašomas. **Dainas konkursui gali siųsti 7–12 klasių mokiniai.**

12. **Rašto darbai** rašomi lietuvių kalba ant balto A4 formato popieriaus, *Times New Roman* 12 punktų dydžio šriftu, paliekant tarp eilučių 1,5 intervalo tarpus. Tituliniame lape nurodomas rašto **darbo tipas** (esė, rašinys, apybraiža, interviu, biografija ar kt.), darbo pavadinimas, autorius, mokytojas, mokykla. Rašto darbo **apimtis** – ne daugiau kaip 20 puslapių (be priedų). Kartu su rašto darbu pateikiamas ir elektroninis jo variantas (įrašant į CD, arba siunčiant el.paštu konkursas@genocid.lt). Taip pat elektroniniame darbo variante turi būti pateiktos naudojamų nuotraukų ar dokumentų skaitmeninės kopijos, kadangi nemažai darbų kasmet publikuojami LGGRTC leidžiamose konkurso dalyvių rašinių knygosė. Mokiniai raginami aprašomus istorinius įvykius vertinti, kelti istorinius klausimus ir pateikti savo atsakymus. **Darbe būtina pateikti naudotų šaltinių sąrašą. Rašinius konkursui gali siųsti 7–12 klasių mokiniai.**

13. Konkursui siunčiama **filmai** turi būti įrašyti į CD ar DVD. Taip pat juos galima siųsti el. paštu konkursas@genocid.lt, patalpinus darbą internete atsiųsti nuorodą į jį, ar naudotis įvairiomis duomenų persiuntimo programomis. Darbas turi būti iki 30 min. trukmės. Tai gali būti interviu, inscenizacija, spektaklis ar kt.

14. Skirtingų formų darbus vertina atskiros vertinimo komisijos, kurių sudėtį tvirtina LGGRTC generalinis direktorius.

15. **Vertindama darbus**, komisija atsižvelgia į temos suvokimą, pateiktos medžiagos originalumą ir autentiškumą, meninę raišką, kūrybiškumą, stiliaus savitumą, gebėjimą kritiškai vertinti, pateiktos medžiagos komponavimą, faktologinės medžiagos metrikavimą, raštingumą (jei rašto darbas), harmoniją (jei muzikinis kūrinys).

16. Vertinimo komisija, atsižvelgusi į vertinimo kriterijus, skiria pirmąsias, antrąsias, trečiąsias ir paskatinamąsias vietas pagal amžiaus grupes: 5–8 klasėms ir 9–12 klasėms.

17. Papildomi apdovanojimai:

17.1. Lietuvos kariuomenės vado įsteigtas apdovanojimas 8.3. temai;

17.2. Mobilizacijos ir pilietinio pasipriešinimo departamento prie KAM įsteigtas Pilietinio aktyvumo skatinimo prizas 8.7. ir 8.8. temoms.

III. KONKURSO DALYVIŲ APDOVANOJIMAS, VEIKLOS TĘSTINUMAS

18. Lėšas konkursui rengti skiria organizatoriai.

19. Pirmųjų, antrųjų, trečiųjų ir paskatinamųjų vietų nugalėtojai (mokiniai ir mokytojai) apdovanojami prizais ir diplomais. Dalis laureatų (muzikinės dalies visi laureatai) kviečiami į konkurso

laureatų apdovanojimo renginį, kuris vyks **2016 m. balandžio mėn. 22 d.** Organizatoriai pasilieka teisę keisti apdovanojimo datą.

20. Kiekvienas konkurso dalyvis netapęs konkurso laureatu, gauna konkurso dalyvio pažymėjimą.

21. Konkurso dalyviams suteikiama galimybė dalyvauti įvairiuose renginiuose, vasaros stovyklose, ekskursijose, kurias organizuoja LGGRTC.

22. Konkurso nugalėtojus diplomais, jų mokytojus padėkos raštais ir prizais apdovanoja organizatoriai, konkurso partneriai ir esami rėmėjai (gali keistis): ŠMM, Lietuvos kariuomenė, Mobilizacijos ir pilietinio pasipriešinimo departamentas prie KAM, Vilniaus lietuvių namai, UAB Ida Basar, EP nario Algirdo Saudargo biuras, VšĮ Vilniaus turizmo informacijos centras, „Valstiečių laikraštis“, leidyklos „Vaga“ ir „Margi raštai“, žurnalai „Vyzdys“ ir „Ateitis“, UAB Verslo žinios, AB „Telecentras“, kino centras „Skalvija“.

23. Konkurso laureatai, nedalyvaujantys apdovanojimo renginyje, prizus ir diplomą turi atsiimti iki 2016 m. rugsėjo 1 d. adresu Didžioji g. 17/1, Vilnius. Apdovanojimą, iš anksto pranešus, gali atsiimti įgaliotas asmuo. Prieš atvykstant rekomenduojama susisiekti telefonu ar el.paštu.

24. Atsiųsti darbai autoriams nebus gražinami. Jie bus saugomi LGGRTC.

25. Konkurso organizatoriai pasilieka teisę populiarinti konkurso dalyvių darbus: publikuoti leidiniuose, rengti piešinių parodas ir CD su konkurso dalyvių dainomis.

26. Konkurso rezultatai skelbiami LGGRTC interneto puslapyje adresu www.genocid.lt per 15 dienų po laureatų apdovanojimų renginio dienos.

27. Daugiau informacijos apie konkursą ir programą „Okupacijų istorija jaunimui“ internetinėje svetainėje www.genocid.lt (skiltyje „Edukacija“) ir LGGRTC Atminimo programų skyriuje telefonais (85)2755261, (85)2314149 arba el.paštu: konkursas@genocid.lt.

KONKURSO „LIETUVOS KOVŲ UŽ LAISVĘ IR NETEKČIŲ ISTORIJA“ DALYVIO ANKETA
2015–2016 M. M.

.....
 Nurodyti konkursui pateikto darbo formą (rašinys, piešinys, daina, filmas, instaliacija ar kt.)

Prašome anketoje pateikti visą asmeninę informaciją ir kontaktus, kad galėtume su jumis susisiekti

VARDAS, PAVARDĖ (didžiosiomis raidėmis, jei pildoma ranka)	
Gimimo data, amžius	
Mokykla, klasė	
Elektroninio pašto adresas	
Telefono numeris	
Darbo pavadinimas	
Darbo atlikimo technika (piešiniui, rankdarbiui)	
Muzikos ir žodžių autorius(-iai) (dainai)	
Puslapių skaičius (rašto darbui)	
Darbo trukmė (vaizdo medžiagai)	
Mokytojas (-ai), vadovavęs (-ę) darbui (jei yra)	
Mokytojo telefono numeris, elektroninio pašto adresas	
Ar anksčiau dalyvavote šiame konkurse? Kokie jūsų pasiekimai?	
Kodėl nusprendėte dalyvauti konkurse?	
Dalyvio parašas	

***Iškylus klausimų pildant anketą, skambinkite telefonu Vilniuje 8 5 2755261.**